

Metamorfoze zorgt voor behoud en ontsluiting van historische sporttijdschriften.

MULIER IN DE DIGITALE WERELD

Rubrecht Zaat

Dit artikel is tot stand gekomen met medewerking van Miluska Dorgelo en Erik van der Doe.

Voorpagina van het via www.delpher.nl digitaal doorzoekbare *Sport in Beeld* 1, nr. 21 (22 juni 1925): 1.

Een zoektocht op internet naar Pim Mulier levert een overweldigend aantal resultaten op. Van instituut, sportpark en stadion tot de herdenking van zijn 150^e geboortejaar. Maar waar zijn de artikelen en boeken van zijn hand? Hij was een gepassioneerd schrijver, redacteur, columnist en dichter. Zijn boek *Wintersport* van 1893 is inmiddels digitaal beschikbaar op www.dbnl.nl, maar

hij schreef ook veelvuldig over sport in, bijvoorbeeld, *Revue der Sporten* en *Het Vaderland*. Dit zijn maar twee van de titels die online beschikbaar zijn op www.delpher.nl, de webdienst van de Koninklijke Bibliotheek. De kranten en sportbladen zijn gedigitaliseerd in het kader van Metamorfoze, het nationaal programma voor het behoud van het papieren erfgoed.

Pim Mulier. Foto uit *De Corinthian* 6, nr. 34 (23 augustus 1929): 533.

Een van de oudste Nederlandse sporttijdschriften is *De Athleet: weekblad gewijd aan atletiek, voetbal, wielrijden, gymnastiek, cricket, roeien, ijssport* (1893-1897). In de editie van 20 augustus 1896 schrijft een zekere 'L.A.D.' een artikel over atletiek en citeert daarin onder meer uit Pim Muliers boek *Athletiek en Voetbal*. Hij gaat in op de techniek van het vaart geven met armen en schouders op de 100 meter sprint. Hij weet nauwkeurig aan te geven hoe een toptijd kan worden behaald: 'Op de teenen lopen is natuurlijk eerste vereischte. Slechts een taktiek is op de 100 M. te volgen, van begin tot eind alles geven, zonder zich met zijn tegenstander te bemoeien.'¹

In *Revue der Sporten* (1907-1934) heeft Mulier jarenlang een eigen rubriek met onderwerpen als 'de eerste hardloophwedstrijd' of 'sport in het soldatenleven'. Al in 1888 is Mulier betrokken bij de oprichting van *Het Sportblad: geïllustreerd weekblad voor alle takken van sport*, dat gedigitaliseerd aanwezig is bij de Koninklijke Bibliotheek.

Ook in de dagbladen is Pim Mulier prominent aanwezig. Onder het pseudoniem Pim Pernel schrijft hij columns en gedichten in het progressief-liberale dagblad *Het Vaderland*. Vanaf 1899 woont hij in Nederlands-Indië, waar hij vijf jaar als hoofdredacteur van de *Deli-courant* werkt.² De *Deli-courant* komt in de loop van volgend jaar op Delpher beschikbaar en zal een onvermoede stroom aan sportnieuwtjes opleveren.

Sporttijdschriften aanmelden

Naast een groeiende hoeveelheid digitaal beschikbare historische sporttijdschriften zijn er opvallende lacunes te bespeuren, zoals het ontbreken van oudere voetbal- of wielertijdschriften. En hoeveel sporttijdschriften zijn er nog te digitaliseren over zwemsport, hockey, motorsport, tennis, biljart,

paardensport, schaatsen en atletiek? Het is daarom goed te weten dat instellingen bij Metamorfoze een projectaanvraag kunnen indienen voor het conserveren en digitaliseren van tijdschrifttitels.

Metamorfoze heeft jaarlijks twee subsidierondes voor het aanmelden van tijdschriften. Voor dit traject zijn vijf thema's benoemd, waaronder 'Sport en recreatie'. Recente voorbeelden van goedgekeurde sporttijdschriften binnen dit thema zijn: *Zwemkroniek, officieel orgaan van de Nederlandse zwembond* (1923-1950), *Het turnblad: orgaan van het Nederlandsch gymnastiekverbond* (1903-1920) en *Lawn Tennis, officieel orgaan van den Nederlandschen Lawn-Tennisbond en Nederlandsche Golf Comité* (1922-1924). De planning is dat deze tijdschriften in de loop van 2016 digitaal beschikbaar zullen zijn.

Als een tijdschrift is goedgekeurd, is de verwerking en ontsluiting de verantwoordelijkheid van de Koninklijke Bibliotheek. Metamorfoze heeft voor aanvragen de voorwaarde dat de publicaties in Nederland zijn geproduceerd of Nederlandstalig zijn, (grotendeels) uit de periode 1840-1950 zijn en zich bevinden in de collecties van erfgoedinstellingen. Een adviescommissie beoordeelt of de tijdschriften inhoudelijk voldoen aan de voorwaarden. Een aanvraag kan gedaan worden door instellingen met een bewaarfunctie, waaronder ook sportbonden vallen.

Metamorfoze financiert als nationaal programma van het papieren erfgoed niet alleen het conserveren en digitaliseren van tijdschriften, maar ook van boeken, kranten en archieven. Het programma zorgt hiermee voor het behoud van ons papieren erfgoed en daarmee bijvoorbeeld ook dat de geschreven nalatenschap van Pim Mulier beschikbaar blijft.

Voor meer informatie: www.metamorfoze.nl

¹ *De Athleet* 4, nr. 34 (20 augustus 1896): 3.

² Lees meer over Muliers periode in Indië in het artikel 'De eerste Nederlandse internationale wielrenner'.